

УДК 378.014.61:796

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863.3/29.209576>**Олена ОТРАВЕНКО,***orcid.org/0000-0001-8308-5895**кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії і методики фізичного виховання
Луганського національного університету імені Тараса Шевченка
(Старобільськ, Луганська область, Україна) yelenot@gmail.com***Олександр ГАДЮЧКО,***orcid.org/0000-0002-9015-7794**аспірант, викладач кафедри олімпійського і професійного спорту
Луганського національного університету імені Тараса Шевченка
(Старобільськ, Луганська область, Україна) gadyuchkoalex@gmail.com*

УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Актуальність дослідження зумовлена здійсненням управління в закладах вищої освіти на засадах інноваційних стратегій відповідно до принципів сталого розвитку, створення сучасних систем освітніх проєктів та їх моніторингу; забезпечення умов для якісної професійної підготовки майбутніх фахівців, формування управлінців нової генерації, які здатні системно мислити й діяти, приймати управлінські рішення, ефективно використовувати наявні ресурси, бути конкурентоздатними на ринку праці. Мета дослідження полягає в системному аналізі наукової літератури щодо управління якістю професійної підготовки майбутніх фахівців у закладах вищої освіти, визначенні змісту поняття «якість професійної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури і спорту в закладах вищої освіти». Методи дослідження: аналіз, порівняння, систематизація з метою узагальнення досвіду із проблеми управління якістю професійної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури і спорту в закладах вищої освіти; педагогічне спостереження, анкетування майбутніх фахівців фізичної культури і спорту щодо задоволеності якістю організації освітнього процесу. У статті розглянуто управління з позиції системного, інноваційного, процесуального та діяльнісного підходів. Зміст тренерської діяльності відображають конструктивний, організаторський, проєктний, комунікативний, діагностичний, гностичний та руховий компоненти. За результатами анкетування майбутніх фахівців фізичної культури і спорту щодо задоволеності якістю організації освітнього процесу (констатувальний етап експерименту), була з'ясована наявна тенденція зниження цінностей педагогічної професії та престижності роботи тренера-викладача.

Сутність поняття «управління якістю професійної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури і спорту в закладах вищої освіти» нами визначено як цілеспрямований процес постійного самовдосконалення, досягнення бажаного результату професійної підготовки за обраною спеціальністю в навчальній, науковій та спортивній діяльності через здійснення аналізу, планування, організації, прийняття управлінського рішення, використання системи критеріїв оцінки ефективності управлінської діяльності, моніторингу та контролю, високого рівня партнерства між адміністрацією й викладацьким складом.

Ключові слова: управління, якість професійної підготовки, майбутні фахівці фізичної культури і спорту, заклад вищої освіти.

Olena OTRAVENKO,*orcid.org/0000-0001-8308-5895**Associate Professor, Candidate of Pedagogical Sciences,
Associate Professor of the Department of Theory and Methods of Physical Education
of Luhansk Taras Shevchenko National University
(Starobilsk, Luhansk region, Ukraine) yelenot@gmail.com***Oleksandr GADYUCHKO,***orcid.org/0000-0002-9015-7794**Postgraduate Student, Lecturer of the Department of Olympic and Professional Sports
of Luhansk Taras Shevchenko National University
(Starobilsk, Luhansk region, Ukraine) gadyuchkoalex@gmail.com*

MANAGEMENT OF VOCATIONAL TRAINING QUALITY OF FUTURE SPECIALISTS OF PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

The relevance of the study is conditioned by the implementation of management in higher education institutions based on the innovative strategies according to the principles of sustainable development, creation of modern systems of educational projects and their monitoring; provision of conditions for qualitative training of future specialists, formation of new-generation managers who are able to think and act systematically, to make management decisions, use resources effectively and to be competitive in the labor market.

The aim of the research consists of systematic analysis of scientific literature on the quality management of vocational training of future specialists in higher education institutions, defining the concept of "quality of vocational training of future specialists of physical education and sports in higher education institutions". Research methods include: analysis, comparison, systematization for the summarization of quality management experience of future specialists in physical education and sports in higher education institutions; pedagogical observation, questioning of future specialists of physical education and sports on satisfaction with the quality of the educational process. The research considered management in the position of systemic, innovative, procedural and activity approaches. The content of coaching activities is reflected in constructive, organizational, project, communicative, diagnostic, gnostic and motor components. According to the results of questioning of future specialists of physical education and sports on satisfaction with the quality of educational process (ascertaining stage of the experiment), a new tendency of decrease of values of pedagogical profession and prestige of work of the trainer-teacher was found out.

The essence of the concept of "management of vocational training quality of future specialists of physical education and sports in higher education institutions" is defined in the article as a purposeful process of continuous self-improvement, the achievement of the desired result of vocational training in the chosen specialty in educational, scientific and sports activities through analysis, planning, organization, decision-making, use of the system of criteria for the evaluation of the effectiveness of management activity, monitoring and control, high level of partnership between the administration and teaching staff.

Key words: management, quality of vocational training, future specialists of physical education and sports, institution of higher education.

Постановка проблеми. Згідно з Національною стратегією розвитку освіти в Україні на період до 2021 року управління освітою повинно здійснюватися на засадах інноваційних стратегій, відповідно до принципів сталого розвитку, створення сучасних систем освітніх проєктів та їх моніторингу; розвитку моделі державно-громадського управління у сфері освіти, в якій особистість, суспільство та держава стають рівноправними суб'єктами й партнерами. Для цього необхідно створити ефективну систему управління освітою, котра забезпечуватиме інтенсивний розвиток та якість освіти, спрямованість її на задоволення потреб держави, запитів особистості, співпрацю з роботодавцями, випускниками та органами місцевого самоврядування (Про національну стратегію, 2013). Отже, одним із головних завдань закладів вищої освіти є забезпечення умов для якісної професійної підготовки майбутніх фахівців, формування управлінців нової генерації, які здатні системно мислити й діяти, приймати управлінські рішення, ефективно використовувати наявні ресурси, бути конкурентоздатними на ринку праці.

Необхідність подальших системних досліджень проблеми управління якістю професійної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури і спорту зумовлена суперечностями між такими факторами:

– процесами інтеграції України до європейського та світового освітніх просторів і недостатнім рівнем ефективності управління цим процесом;

– потребою модернізації системи управління професійною підготовкою майбутніх фахівців з урахуванням міжнародних стандартів якості освіти й недостатньою розробленістю теоретико-методичних основ цього процесу;

– потребою в оцінюванні ефективності управління якістю професійної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури і спорту та недосконалістю інструментарію вимірювання її результату.

Аналіз досліджень. Ми згодні з Н. Г. Шаратою, що на етапі модернізації системи освіти, коли інноваційний складник у діяльності закладів вищої освіти є не лише умовою їхнього успішного функціонування, але й гарантом існування, проблема організації ефективної системи управління стає актуальною (Шарата, 2016: 105).

Питання модернізації системи освіти розглядали І. Бех, І. А. Зязюн, В. С. Курило, В. І. Луговий, С. Є. Савченко, Г. Ф. Пономарьова та інші; управління якістю освіти – В. М. Алфімов, Е. Демінг, Л. О. Петриченко, Т. М. Сорочан, Є. М. Хриков тощо; управління якістю професійної підготовки – Г. В. Єльнікова, О. С. Кондур, 2019; А. О. Кравченя, В. І. Луговий, В. В. Олійник, Н. Г. Протасова, А. А. Харківська, Є. М. Хриков та інші.

Утім, незважаючи на широке коло питань щодо управління якістю професійної освіти, які висвітлено у працях вищезазначених науковців, практично відсутні роботи, присвячені розв'язанню проблеми управління якістю підготовки майбутніх тренерів ігрових видів спорту.

Мета статті – зробити системний аналіз наукової літератури щодо управління якістю професійної підготовки майбутніх фахівців у закладах вищої освіти, уточнити зміст понять: «управління», «якість освіти», «управління якістю», «управління підготовкою»; визначити зміст поняття «якість професійної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури і спорту в закладах вищої освіти».

Дослідження проводилось відповідно до пріоритетного напрямку науково-дослідної роботи кафедри теорії й методики фізичного виховання «Перспективні напрями підвищення якості професійної підготовки фахівців фізичної культури і спорту» (державний реєстраційний номер 0117U005556).

Вклад основного матеріалу. Згідно з аналізом літературних джерел якості освіти – система взаємопов'язаних компонентів, до яких належать моделі освіти, зміст і структура освіти, властивості та якості особистості, які є важливою умовою інноваційного розвитку суспільства. Забезпечення якості освіти – це оцінка загального виконання вимог до якості навчання, виховання та розвитку особистості внаслідок освітнього процесу (Інформаційно-аналітичні матеріали, 2007).

Якість професійної підготовки майбутніх фахівців у закладах вищої освіти науковці розглядають як системну сукупність властивостей і характеристик, котрі визначають готовність студентів до ефективної професійної діяльності і відповідають меті, потребам, нормам і вимогам держави, ринку праці. Під управлінням якістю професійної підготовки майбутнього фахівця педагогі розуміють постійний, планомірний, цілеспрямований процес впливу на всіх рівнях на фактори та умови, які забезпечують формування в майбутніх фахівців оптимальної якості й повноцінного використання ними знань, умінь і навичок. Процес управління якістю здійснюється шляхом реалізації таких функцій: прогнозування, планування, мотивації, організації, контролю, інформації, розробки заходів, прийняття рішень, перевірки на практиці (Беляков та ін., 2007).

Цінним для нашого дослідження є те, що О. С. Кондур зосередила увагу на оптимізації діяльності за такими основними напрямками: наукові дослідження; інноваційні розробки, про-

грами освітніх вимірювань, консультації (Кондур, 2019: 89). Це реалізується такими шляхами: дослідження проблем теорії і практики вимірювання в системі освіти, впливу зовнішніх чинників на реалізацію психофізичних можливостей студентів; створення нових та вдосконалення наявних методик та технологій вимірювання; подальше вдосконалення та використання програм освітніх вимірювань.

Основною метою управління закладом вищої освіти є вдосконалення та розвиток його діяльності. *Управління на основі якості* (з англ. – quality management) – це сукупність цілеспрямованих та координаційно-субординаційних дій контролю якості (скрінінг-аудит, моніторинг, паспортизація, сертифікація, ліцензування, стандартизація, акредитація) інституцій та управління нею з поліпшенням у перспективі. Інституційна політика у сфері управління якістю та встановлення її дерева цілей передбачає прогнозування, планування, контрольний моніторинг, стратегічний менеджмент поліпшення й моделювання забезпечення щодо вдосконалення якості (Кондур, 2019: 224–225).

Далі розглянемо визначення основних понять дослідження за різними авторами (таблиця 1).

Ми підтримуємо думку Є. М. Хрикова, який розглядає управління з позиції системного підходу, враховуючи багатомірність організації та відповідного їй управління (Хриков, 2016: 40). Науковець звертає увагу на те, що ефективність роботи закладу освіти значною мірою залежить від того, наскільки управлінню вдасться забезпечити відповідність внутрішньої прямої інформації (від керуючої до керованої підсистеми) зовнішній інформації, котра відображає сучасний рівень розвитку педагогічної теорії та практики.

Із позиції інноваційного підходу О. В. Отравенко зауважує, що поширення інноваційних процесів в освітньому просторі закладу вищої освіти стало вагомим рушійним фактором формування нових механізмів професійної підготовки та створення внутрішньовузівської системи управління якістю освіти, яка містить розробку інноваційних методик, процесів і ресурсів, котрі представлені організаційно-розпорядчими та нормативними документами; різними процедурами для контролю якості професійної підготовки здобувачів й основних напрямів діяльності закладу вищої освіти (Отравенко, 2019: 228). Отже, вища освіта спрямована на студентоцентроване навчання, яке робить здобувача освіти центром освітнього процесу та задовольняє його освітні потреби.

Н. Г. Шарата і собі розглядає управління інноваційно-педагогічною діяльністю як цілеспрямо-

вану діяльність, котра орієнтована на отримання результату креативного пошуку вирішення актуальних проблем інноваційно-педагогічної діяльності (Шарата, 2016: 114).

На думку С. Майбороди, управління з позицій процесуального та діяльнісного погляду є сукупністю певних дій (операцій), які виконуються людиною – суб'єктом управління – щодо об'єкта для перетворення, забезпечення руху до заданої мети. Сукупність цих дій учений називає управлінськими функціями (Майборода, 2000: 48–49).

Варто зазначити, що педагоги професійну компетентність розуміють як особистісні можливості фахівця, які дозволяють йому самостійно й ефективно реалізувати мету педагогічного процесу. Для цього потрібно знати педагогічну теорію, вміти застосовувати її у практичній діяльності. Успіх інноваційних змін найперше залежить від

викладача, його творчого потенціалу, готовності до безперервної самоосвіти, здатності до гнучкого мислення, гуманістичної спрямованості особистості. Підкреслимо, що важливу роль у забезпеченні позитивних змін у системі освіти має вирішувати вдосконалення професійної компетентності педагогічних кадрів та підвищення їх наукового й загальнокультурного рівня (Гадючко, 2018: 71).

Як підкреслює Є. О. Павлюк, майбутній фахівець повинен усвідомлювати ступінь професійної відповідальності і брати на себе відповідальність за її результати. Отже, найважливішим завданням є формування особистості студента як професіонала. Ми згодні з науковцем, що професіонал – це людина яка оволоділа нормами професійної діяльності, професійного спілкування і здійснює їх на високому рівні, досягаючи професійної майстер-

Таблиця 1

Дефініція понять «управління», «управління якістю підготовки»

№	Джерело	Визначення основних понять дослідження: «управління», «управління якістю підготовки».
1.	Філософський енциклопедичний словник, 1983	управління – елемент, функція організованих систем різної природи (біологічних, соціальних, технічних), котрий забезпечує збереження їх певної структури, підтримку діяльності, реалізацію їх програм і мети (Філософський словник, 1983).
2.	С. В. Майборода, 2000	управління – це діяльність, необхідна функція будь-якої організованої системи, яка підтримує певний її режим, забезпечує збереження структури й реалізацію програми та мети (Майборода, 2000).
3.	Л. І. Даниленко, 2007	управління – сукупність скоординованих керівником заходів (прийомів, умов, впливів), що мають забезпечити виконання місії організації (Даниленко, 2007: 135).
4.	Г. М. Чорний, 2009	управління – це безперервна послідовність дій, котра здійснюється суб'єктом управління, внаслідок яких формується і змінюється образ керованого об'єкта, встановлюється мета спільної діяльності, визначаються способи їхнього досягнення, розподіляється робота між її учасниками та інтегруються їхні зусилля (Чорний, 2009: 24–25).
5.	Т. М. Котенко, 2009	управління якістю підготовки фахівців – контроль – полягає у виявленні відхилень фактичних параметрів керованої системи від нормативів, які прийняті як критерії оцінки, у вимірюванні, оцінці результатів виконання програми (Котенко, 2009: 344).
6.	Є. М. Хриков, 2016	управління в освіті – діяльність керуючої підсистеми, спрямованої на створення прогностичних, педагогічних, психологічних, кадрових, матеріально-фінансових, організаційних, правових, ергономічних, медичних умов, необхідних для нормального функціонування й розвитку освітнього процесу та реалізації мети навчального закладу. Є. М. Хриков звернув увагу на систему критеріїв оцінки ефективності управлінської діяльності (Хриков, 2016: 237).
7.	А. О. Кравченя, 2017	управління якістю професійної підготовки майбутніх учителів – цілеспрямований процес, спрямований на досягнення бажаного результату професійної підготовки (урахування вимог рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти та національної рамки кваліфікацій України) через здійснення аналізу, планування, організації, прийняття управлінського рішення, використання системи критеріїв оцінки ефективності управлінської діяльності, моніторингу та контролю тощо (Кравченя, 2017: 67–68).

ності, дотримуючись професійної етики, професійних ціннісних орієнтацій, котра прагне зробити творчий внесок у професію, вміє викликати зацікавленість суспільства результатами своєї професійної діяльності, сприяє підвищенню престижу своєї професії в суспільстві, гнучко враховує нові запити суспільства до професії (Павлюк, 2017: 41–42).

Система навчально-тренувальних та самостійних занять із різних видів спорту сприяє всебічному розвитку особистості на основі системного, гендерного, індивідуального й диференційованого підходів до занять фізичною культурою і спортом. Підкреслимо, що тренерська діяльність передбачає роботу з різними віковими групами населення, сутність цієї роботи має певну специфіку, розрізняється структурою й завданнями. Але робота зі спортсменами ігрових видів спорту вимагає від тренера постійного професійно-педагогічного вдосконалення, яке інтегрується в понятті «професійна компетентність тренера ігрових видів спорту».

Отже, професійну компетентність майбутнього тренера ігрових видів спорту ми визначили як інтегральну характеристику особистості фахівця, котра інтегрально поєднує знання, уміння і практичні навички ігрових видів спорту, теоретичної й методичної підготовки, розвинені професійні і творчі здібності, професійно важливі та особистісні якості здобувача вищої освіти, які забезпечують його самовдосконалення та самореалізацію в майбутній професійній діяльності в галузі фізичної культури і спорту.

На основі праць Ж. В. Гращенкової виявлено аналітичні, прогностичні, проєктивні, рефлексивні, організаторські, комунікативні, предметно-

практичні вміння тренера. Зміст тренерської діяльності відображають конструктивний, організаторський, проєктний, комунікативний, діагностичний, гностичний та руховий компоненти (Гращенкова, 2015).

Важливим для нашого дослідження є твердження Л. О. Петриченко, що особистісне спрямування вищої педагогічної освіти зумовлює необхідність інтегровано оцінювати якість освіти в єдності індивідуальних характеристик особистості, педагогічних показників організації освітнього середовища й соціальних параметрів функціонування освітніх систем педагогічних закладів вищої освіти (Петриченко, 2014).

У ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» система управління якістю освітнього процесу ґрунтується на положеннях Болонської декларації, Національної рамки кваліфікацій, Концепції стратегічного розвитку університету, Програми реформування управління університетом, Програми розвитку університету в освітній діяльності та інших документів, котрі декларують входження університету до Європейського простору вищої освіти.

В експерименті взяло участь 126 студентів навчально-наукового інституту фізичного виховання і спорту. На констатувальному етапі експерименту було проведено анкетування майбутніх фахівців фізичної культури і спорту щодо задоволеності якістю організації освітнього процесу (таблиця 2).

Проаналізувавши результати анкетування, зазначимо, що на сьогодні наявна тенденція зниження цінності педагогічної професії та пре-

Таблиця 2

Результати анкетування майбутніх фахівців фізичної культури і спорту щодо задоволеності якістю організації освітнього процесу

№	Характеристика	Середнє значення, %	
		КГ, n 64	ЕГ, n 62
1.	Я задоволений навчальним планом обраної мною спеціальності.	72	73
2.	Мене задовольняє кількість та якість запропонованих запитань та завдань до іспитів та заліків.	52	54
3.	Я задоволений якістю освітніх програм і науково-методичного забезпечення дисциплін.	65	62
4.	Я задоволений якістю викладання навчальних дисциплін.	75	72
5.	Я задоволений спортивною базою та матеріально-технічним забезпеченням.	69	67
6.	Викладачі адекватно оцінюють знання студентів.	67	65
7.	Викладачі зацікавлені у глибоких знаннях студентів.	86	83
8.	Викладачі на заняттях використовують інноваційні методи та сучасні засоби навчання.	70	68
	Середній показник	70	68

стижності роботи тренера-викладача. Середнє значення коливається у таких межах: 68% в експериментальній групі та 70% у контрольній групі.

На запитання анкети «Чи володієте Ви знаннями про кваліфікаційні вимоги до тренера-викладача?» респонденти відповіли так: володіють знаннями про кваліфікаційні вимоги до тренера-викладача 24,2% студентів, володіють, але недостатньо – 41,9%, не володіють цими знаннями – 21,3%, важко відповісти – 12,4% респондентів. На жаль, необхідно зазначити, що переважна більшість, а саме 41,9% опитаних студентів, недостатньо володіє знаннями про кваліфікаційні вимоги до тренера-викладача.

Узагальнені результати анкетування здобувачів освіти за показником «управлінська та професійна компетентності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту» на констатувальному етапі експерименту показано в таблиці 3.

Таблиця 3

Узагальнені результати управління якістю професійної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури і спорту в респондентів ЕГ та КГ (констатувальний етап експерименту, %)

Групи	Високий рівень, %	Середній рівень, %	Низький рівень, %
ЕГ	13,7	37,5	49,8
КГ	14,2	38,4	47,2

На констатувальному етапі результати управління якістю професійної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури і спорту в респондентів ЕГ та КГ майже не відрізняються. Отже, більшість респондентів знаходиться на низькому та середньому рівнях.

Висновки. Проаналізувавши наукові доробки за темою дослідження, нами сформульовано сутність поняття «управління якістю професійної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури і спорту в закладах вищої освіти» як цілеспрямований процес постійного самовдосконалення, досягнення бажаного результату професійної підготовки за обраною спеціальністю в навчальній, науковій та спортивній діяльності через здійснення аналізу, планування, організації, прийняття управлінського рішення, використання системи критеріїв оцінки ефективності управлінської діяльності, моніторингу та контролю, високого рівня партнерства між адміністрацією й викладацьким складом.

Отже, якість професійної підготовки залежить від взаємодії всіх об'єктів та суб'єктів освітнього процесу, які спрямовують свої дії на досягнення певних вимог і стандартів, високої професійної майстерності, креативності та творчих здібностей майбутніх фахівців у закладах вищої освіти.

Перспективи подальших досліджень убачаються нами у вивченні інших аспектів управління якістю професійної підготовки майбутніх тренерів ігрових видів спорту в закладах вищої освіти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гадючко А. С. Инновационная компетентность, как основной инструмент успешной деятельности специалиста в сфере высшего образования. *Problemele acmeologice în domeniul culturii fizice: (proiect instituțional) : Materialele Conferinței Științifice Internaționale*. Ediția a 4-a, 7 decembrie 2018, Chișinău, Republica Moldova / col. red. Afîmiciuc Olga [et al.]. Chișinău : USEFS, 2018. P. 68–74.
2. Гращенко Ж. В. Формування професійної компетентності майбутнього тренера із плавання у процесі фахових дисциплін : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : 13.00.04. Київ, 2015. 20 с.
3. Даниленко Л. І. Менеджмент інновацій в освіті. Київ : Шкільний світ, 2007. 120 с.
4. Інформаційно-аналітичні матеріали до засідання підсумкової колегії Міністерства освіти і науки, 1–2 березня 2007 року. Київ : Міністерство освіти і науки України. 2007. 95 с.
5. Кондур О. С. Система професійної підготовки майбутніх фахівців із якості освіти у ЗВО : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.04. Київ. 2019. 532 с.
6. Котенко Т. М. Управління якістю підготовки фахівців як засіб контролю. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету*. Економічні науки, 2009, випуск 16. Ч. II. С. 344–350.
7. Кравченя А. О. Управління якістю професійної підготовки майбутніх учителів інформатики : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.06. Старобільськ. 2017. 260 с.
8. Майборода С. В. Державне управління вищою освітою в Україні: структура, функції, тенденції розвитку (1917–1959). Київ : Вид-во УАДУ, 2000. 242 с.
9. Беляков А. Ю., Пуйсанс С. Г., Столбова І. Д., Харитонов В. А. Модели системы управления качеством подготовки специалистов при инновационных технологиях обучения. *Проблемы управления*. 2007. № 4. С. 74–78.
10. Отравенко О. В. Інноваційні методи навчання як основа якісної професійної підготовки майбутнього вчителя фізичної культури. *Open educational e-environment of modern University, special edition*. 2019. С. 222–230. DOI: 10.28925 / 2414-0325.2019s21.
11. Павлюк Є. О. Теоретичні і методичні засади професійного становлення майбутніх тренерів-викладачів у процесі фахової підготовки : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.04. Хмельницький, 2017. 629 с.

12. Петриченко Л. О. Теоретико-методологічні засади управління якістю освіти у вищому педагогічному навчальному закладі : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.06. Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». Луганськ, 2014. 598 с.
13. Указ Президента України «Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>.
14. Философский энциклопедический словарь. Москва : Советская энциклопедия, 1983. 840 с.
15. Хриков Є. М. Управління навчальним закладом : навчальний посібник. Ч. 1. Харків : Компанія СМІТ, 2016. 354 с.
16. Управління: семасіологічний і функціональний аналіз / Чорний Г. М., Ястреб М. П., Нестеров І. Г. Київ : НУБіП України, 2009. 68 с.
17. Шарата Н. Г. Теорія і методика управління інноваційно-педагогічною діяльністю у вищих навчальних закладах : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.06. Миколаїв. 2016. 696 с.

REFERENCES

1. Hadiuchko A. S. Ynnovatsyonnaia kompetentnost, kak osnovnoi ynstrument uspeshnoi deiatelnosti spetsyalysta v sfere vyssheho obrazovaniya Prymor'ya [Innovative Competence as the Main Tool the Success of a Specialist in Higher Education]. *Problemele acmeologice în domeniul culturii fizice: (proiect instituțional) : Materialele Conferinței Științifice Internațională*. Ediția a 4-a, 7 decembrie 2018, Chișinău, Republica Moldova / col. red. Aftimiciuc Olga [et al.]. Chișinău : USEFS, 2018. P. 68–74. [in Russian].
2. Hrashchenkova Zh. V. Formuvannia profesiinoi kompetentnosti maibutnoho trenera z plavannia u protsesi fakhovykh dystsyplin [Development of Vocational Competence of the Future Swimming Coached during Vocational Subjects] : avtoref. dys. na здobuttia nauk. stupenia kand. ped. nauk : 13.00.04. Kyiv, 2015. 20 p. [in Ukrainian].
3. Danylenko L. I. Menedzhment innovatsii v osviti. [Innovation Management in Education]. K. : Shkilnyi cvit, 2007. 120 p. [in Ukrainian].
4. Informatsiino-analitychni materialy do zasidannia pidsumkovoї kolehii Ministerstva osvity i nauky, [Informational-Analytical Materials for the Meeting of the Final Collegium of the Ministry of Education and Science]. 1–2 bereznia 2007 roku. K. : Ministerstvo osvity i nauky Ukrainy. 2007. 95 p. [in Ukrainian].
5. Kondur O. S. Systema profesiinoi pidhotovky maibutnykh fakhivtsiv iz yakosti osvity u ZVO: [The System of Vocational Training of Future Specialists in Education Quality in Higher Education Institutions] : dys. ... d-ra ped. nauk : 13.00.04. Kyiv. 2019. 532 p. [in Ukrainian].
6. Kotenko T. M. Upravlinnia yakistiu pidhotovky fakhivtsiv yak zasib kontroliu. [Preparation Quality Management of Experts as Means of Control]. *Naukovi pratsi Kirovohrads'koho natsionalnoho tekhnichnoho universytetu. Ekonomichni nauky*. 2009, vypusk 16. Ch. II. P. 344–350. [in Ukrainian].
7. Kravchenia A. O. Upravlinnia yakistiu profesiinoi pidhotovky maibutnykh uchyteliv informatyky: [Management of Vocational Training of Future Teachers of Computer Science] : dys. ... kand. ped. nauk : 13.00.06. Starobilsk. 2017. 260 p. [in Ukrainian].
8. Maiboroda S. V. Derzhavne upravlinnia vyshchoiu osvitoiu v Ukraini: struktura, funksiі, tendentsii rozvytku (1917–1959). [State Management of Higher Education in Ukraine: Structure, Functions, and Development Trends (1917–1959)]. K. : Vyd-vo UADU, 2000. 242 p. [in Ukrainian].
9. Modely systemy upravleniia kachestvom podhotovky spetsyalystov pry ynnovatsyonykh tekhnolohiyakh obucheniia. Beliakov A. Yu., Puisans S. H., Stolbova Y. D., Kharytonov V. A. [Models of Quality Management System for training Specialists with Innovative Training Technologies]. *Problemy upravleniia*. 2007. № 4. pp. 74–78. [in Russian].
10. Otravenko O. V. Innovatsiini metody navchannia yak osnova yakisnoi profesiinoi pidhotovky maibutnoho vchytelia fizychnoi kultury [Innovative methods of education as a basis for high-quality vocational training of physical education teachers]. *Open educational e-environment of modern University, special edition (2019)*. P. 222–230. DOI: 10.28925 / 2414-0325.2019s21. [in Ukrainian].
11. Pavliuk Ye. O. Teoretychni i metodychni zasady profesiinoho stanovlennia maibutnykh treneriv-vykkladachiv u protsesi fakhovoi pidhotovky: [Theoretical and methodical ambush of the professional formation of the mayboot trainers-teachers in the process of training in preparation] : dys. ... d-ra ped. nauk : 13.00.04. Khmelnytskyi, 2017. 629 p. [in Ukrainian].
12. Petrychenko L. O. Teopetyko-metodolohichni zacady uppravlinnia yakictiu osvity u vyshchomu pedahohichnomu navchalnomu zakladi: [Theoretical and methodological control in front of the owner of a guiding, secure, first-hand salary] : dys. ... d-ra ped. nauk : 13.00.06. Derzh. zakl. «Luhan. nats. un-t imeni Tarasa Shevchenka». Luhansk, 2014. 598 p. [in Ukrainian].
13. Ukaz Prezydenta Ukrainy «Pro Natsionalnu stratehiiu rozvytku osvity v Ukraini na period do 2021 roku» [Decree of the President of Ukraine «On the National Strategy for the Development of Life in Ukraine for the period until 2021»]. Rezhym dostupu: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>. [in Ukrainian].
14. Fylosofskiy entsyklopedycheskyi slovar: [Philosophical Encyclopedic Dictionary]. M. : Sovetskaia entsyklopediia, 1983. 840 p. [in Russian].
15. Khrykov Ye. M. Upravlinnia navchalnym zakladom: navch. posib. [Managing an initial mortgage]. Ch. 1. Kharkiv. Kompaniia SMIT, 2016. 354 p. [in Ukrainian].
16. Upravlinnia: semasiolohichni i funktsionalnyi analiz. Chornyi H. M., Yastreb M. P., Nesterov I. H. [Management: semasiological and functional analysis]. K. : NUBiP Ukrainy, 2009. 68 p. [in Ukrainian].
17. Sharata N. H. Teoriia i metodyka upravlinnia innovatsiino-pedahohichnoiu diialnistiu u vyshchykh navchalnykh zakladakh: [Theory and management methodology of innovative and pedagogical education in other primary mortgages]. : dys. ... d-ra ped. nauk : 13.00.06. Mykolaiv. 2016. 696 p. [in Ukrainian].